

Δημοτικό Σχολείο Κρανούλας

Τι είναι ο αυτισμός

Επιμέλεια υλικού

Μήτση Αλεξάνδρα
Εκπαιδευτικός ΠΕ70.50 ΕΑΕ

Μάρτιος 2026

Τι είναι ο Αυτισμός;

Ο όρος «αυτισμός» προέρχεται ετυμολογικά από την ελληνική λέξη «εαυτός» και υποδηλώνει την απομόνωση ενός ατόμου στον εαυτό του.

Ο αυτισμός δεν είναι αδένεια που θεραπεύεται, αλλά μια αναπτυξιακή διαταραχή. Δηλαδή, ο εγκέφαλος ενός αυτιστικού παιδιού επεξεργάζεται τις πληροφορίες, τις αισθήσεις και τα συναισθήματα με έναν δικό του, μοναδικό τρόπο. Ονομάζεται «φάσμα» γιατί κάθε παιδί είναι διαφορετικό: κάποια μπορεί να αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην ομιλία, ενώ άλλα μπορεί να είναι εξαιρετικά χαρισματικά σε συγκεκριμένους τομείς.

Πώς αναγνωρίζεται στο Δημοτικό;

Στην ηλικία του δημοτικού, ο αυτισμός γίνεται συχνά αντιληπτός μέσα από την κοινωνική αλληλεπίδραση. Μερικά βασικά σημεία που μπορεί να παρατηρήσουμε είναι:

- Κοινωνική δυσκολία: Το παιδί μπορεί να δυσκολεύεται να κάνει φίλους, να προτιμά να παίζει μόνο του ή να μην κατανοεί τους κανόνες του παιχνιδιού (π.χ. να περιμένει τη σειρά του).

- **Επικοινωνία:** Μπορεί να ερμηνεύει τη γλώσσα κυριολεκτικά χωρίς κατανόηση του μεταφορικού λόγου, να δυσκολεύεται να κατανοήσει τα αστεία, ή να αποφεύγει την έντονη βλεμματική επαφή.
- **Εμμονές και Ρουτίνες:** Μια έντονη προκώληση σε συγκεκριμένα θέματα ή εμμονή στο πρόγραμμα της τάξης.
- **Αισθητηριακή υπερφόρτωση:** Ο θόρυβος ή τα έντονα φώτα της τάξης μπορεί να προκαλέσουν στο παιδί εκνευρισμό ή απόσυρση.

Αντιμετώπιση

Χρέος μας είναι να «ξεκλειδώσουμε» τις ικανότητες του αυτιστικού παιδιού.

Η αντιμετώπιση βασίζεται σε:

1. Εξατομικευμένες Θεραπείες:
Λογοθεραπεία, ερχοθεραπεία και προγράμματα κοινωνικών δεξιοτήτων βοηθούν το παιδί να αναπτύξει ερχαλεία επικοινωνίας.
2. Σχολική Υποστήριξη: Η παράλληλη στήριξη ή τα τμήματα ένταξης βοηθούν το παιδί να παρακολουθήσει το πρόγραμμα με τον δικό του ρυθμό.
3. Αποδοχή από το περιβάλλον: Εδώ ο ρόλος όλων μας είναι κρίσιμος. Όταν οι γονείς και οι μαθητές αντιμετωπίζουν το «διαφορετικό» παιδί με υπομονή και χωρίς κριτική, δημιουργούν ένα ασφαλές καταφύγιο για την ανάπτυξή του.

Ο στόχος μας δεν είναι να κάνουμε τα παιδιά με αυτισμό «ίδια» με τα υπόλοιπα, αλλά να τα βοηθήσουμε να είναι η καλύτερη εκδοχή του εαυτού τους, νιώθοντας μέλη μιας ομάδας που τα βέβεται, τα αποδέχεται και τα αγαπά.

Συμβουλές για το πώς να μιλήσουν οι γονείς στα παιδιά τους για τον αυτισμό

- Χρησιμοποιήστε την αναλογία του «διαφορετικού υπολογιστή»: Εξηγήστε ότι όπως υπάρχουν υπολογιστές με διαφορετικά λογισμικά (π.χ. Windows και Mac), έτσι και οι εγκεφαλοι των ανθρώπων λειτουργούν με διαφορετικούς τρόπους. Κανένας δεν είναι «χαλασμένος», απλώς επεξεργάζονται τις πληροφορίες αλλιώς.

- **Εστιάστε στις αισθήσεις:** Πείτε στο παιδί ότι το παιδί με αυτισμό αντιλαμβάνεται διαφορετικά το φως ή το θόρυβο, χι' αυτό μερικές φορές κλείνει τα αυτιά του ή θυμώνει όταν έχει φαραρία. Αυτό μπορεί να γίνει με βιωματικό τρόπο, βλέποντας τη μία φορά με γυαλιά ηλίου και την άλλη χωρίς γυαλιά. Ή ακούγοντας με ωτοαθπίδες και μετά χωρίς αυτές. Αυτό βοηθά στην καλλιέργεια της ενδυναίωσης.
- **Εξηγήστε την επικοινωνία:** Αν ένα παιδί στο φάσμα δεν απαντά ή δεν κοιτάζει στα μάτια, εξηγήστε ότι δεν είναι αγένεια, απλώς ο δικός του τρόπος να συγκεντρώνεται είναι διαφορετικός.
- **Πρωθήστε τη συμπερίληψη:**
Ενθαρρύνετε το παιδί σας να βρει κοινά ενδιαφέροντα με τον συμμαθητή του. Ο αυτισμός είναι μόνο ένα κομμάτι της ταυτότητας του παιδιού, όχι ολόκληρη η προσωπικότητά του.